

Vyznačené okruhy slouží z tomu, aby si studující včas uvědomil, že studovat je nutno průběžně. Otázky k jednotlivým úsekům látky („modulům“) slouží k aktivizaci studijního přístupu studentů, vlastní ověření průběhu samostudia bude náhodnou volbou některé otázky ze seznamu.

Okruh A

Stylistika normativní, systémová (styl. VP), teoretická; didaktická aplikace stylistiky; stylistika : jiné obory lingvistiky; stylistika jako disciplína řečová a lingvistická.

1. Odlište náplň termínu stylistika od termínu stylizace.
2. Vysvětlíte, v čem je nepřesnost možného názvu titulku knihy „Stylistika podnikové korespondence“.
3. Zjednodušeně se mluví o „textech stylu“. Pokuste se upřesnit takové vyjádření.
4. Zhodnoťte (i na základě vlastních zkušeností) smysl výuky „slohu“ v rámci vzdělání člověka.
5. Uveďte příklad nejméně dvou singulárních stylů.
6. Jaký je vztah mezi gramatikou konkrétního jazyka a stylistikou?
7. Zkuste vyjádřit, do jaké míry jsou základní pojmy stylistiky, s nimiž jsme zatím pracovali, vázány na češtinu. Nejde (náhodou) o pojmy a vztahy velmi obecné? Pokud ano, opřete svůj názor o znalost jiného jazyka.
8. Vysvětlíte, proč se školská výuka stylistiky zaměřuje na zvládnutí prostředků spisovného jazyka (jazykového standardu), zatímco mnohé současné (i starší) texty jeho hranice překračují; proč?
9. Můžeme slyšet, že je „stylistika jako disciplína výuky/studia zbytečná“. Vysvětlíte, v čem je slabost takového prohlášení.
10. Běžně se mluví o „dobrém stylu“ některého autora. Uvažte, který autor by byl „dobrým stylistou“, a své rozhodnutí zdůvodněte.

Okruh B

Stylistika a poetika; stylistika a rétorika; tradice stylistiky; metody stylistické práce. Slohotvorné činitele; výrazová dichotomie a dichotomie funkční.

1. Vymezte termín styl v dnešním pojetí. Mluví se i o stylu architektury, hudby, tance V čem by bylo možno hledat společné rysy se stylem jazykovým?
2. Jaké styčné body můžeme najít mezi stylistikou a poetikou? (Uveďte nejméně 2 příklady.) Uvažte – má smysl obě disciplíny striktně oddělovat?
3. V čem navazuje dnešní stylistika na tradiční rétoriku?
4. Vysvětlíte, proč se často zaměřuje analýza stylu se subjektivním odhadem stylizace.
5. Tradičně se mluví o slohotvorných činitelích subjektivních a objektivních. Uveďte nejméně dva z každé ze skupin.
6. Vysvětlíte, do jaké míry jsou obě skupiny slohotvorných činitelů odděleny. Jde o realitu, nebo spíše o zjednodušení výhodné pro přehlednost popisu?
7. Vysvětlíte, jak se ve stylu konkrétního textu odráží komunikační situace, zejména předpokládaná osobnost adresáta.
8. Patří téma mezi slohotvorné činitele? Svě rozhodnutí zdůvodněte.
9. Vysvětlíte, jaký vztah je mezi dichotomií výrazovou a dichotomiemi vyjadřovacími.

10. Ukažte, jaké možnosti přístupu při rozboru textu lze zvolit. Vysvětlete, jaké jsou jejich výhody a nevýhody.

Okruh C

Pojem konkurentu jako cesta k uchopení stylu komunikátu.

Stylém; stylově aktivní vlastnosti výrazových prostředků.

Stylová příznakovost a její chápání v popisu jazyka.

1. „Konkurenty“ nejsou jen v možnosti výběru pojmenování, ale jsou pojmem daleko širším. Uveďte příklad některých konkurentů.
2. Uveďte, v čem je výhoda zavedení pojmu „konkurent“ při charakteristice a analýze stylu textů ve srovnání s tradičním sledováním příznakovosti výrazových prostředků.
3. Do jaké míry lze vztáhnout pojem „konkurent“ k tradičním slohotvorným činitelům?
4. Stylistika výrazová a stylistika kontextová – v čem je rozdíl obou pojetí?
5. Termín stylém: kde je rozdíl mezi jeho náplní a náplní termínu příznakový výrazový prostředek.
6. Může být jazykově neutrální výrazový prostředek stylémem?
7. Jaké typy příznakovosti lze zaznamenat v syntaktické stavbě jazyka? Jaké typy příznakovosti lze zachytit ve výstavbě textu.
8. Stylová příznakovost jazykových prostředků bývá většinou zachycena i standardními mluvicemi a slovníky. Uveďte některé z publikací, v nichž byste takové informace našli.
9. Orientace v příznakovosti je důležitá pro překladatele. Proč?
10. Jaké typy příznakovosti by bylo vhodné zachytit v překladovém slovníku? Uveďte příklad(y).

Okruh D

Teorie funkčních stylů; jiné možnosti systematiky stylů.

Stylová norma. Stylová oblast – stylová vrstva – stylový typ.

Styl a text – stylové aspekty kompozice jazykových projevů.

1. Co se v stylistice myslí termínem „funkce textu“?
2. V české odborné literatuře se počítá s různým počtem funkčních stylů. Proč tomu tak je?
3. Jaké jsou další možnosti systematiky stylů – uveďte nejméně 2 příklady jiných systematik.
4. V čem se liší stylová norma (stylové normy) od normy jazykové (normy jazykových).
5. Co je náplní termínu „stylová vrstva“? Uveďte některé charakteristické rysy stylové vrstvy jednotlivých základních (funkčních) stylů.
6. Co je to makrokompozice?

7. Slohový postup : slohový útvar; odlište oba termíny a uveďte příklad(y).
8. Co je to vertikální členění textu? Vysvětlete (na příkladu) rozdíl mezi vertikálním členěním textu odborného a uměleckého.
9. Co je to horizontální členění textu?
10. Jak se (obvykle) liší rámcové složky u textů jednotlivých stylových oblastí?